

TARKASTELEN ALLA **MELU** VARHAISKASVATUKSESSA
Huomioita melusta ja keinoja sen kesyttämiseen

Kirkkokedon ja Tolpanniemen esiopetus
lokakuu 2015

*"Hiljaa kuin hiiri, tee kanssamme piiri,
sykkyrä mykkyrä piirimme on..."*

Sisällys

Milloin / missä tilanteissa melua esiintyy eniten tai paljon?

Milloin / missä tilanteissa melua esiintyy vähiten tai vähän?

Mikä lisää melua?

Millainen aikuisen toiminta lisää melua?

Mikä vähentää melua?

Miten aikuinen voi toimia, jotta melu vähenisi?

Milloin / missä tilanteissa melua esiintyy eniten tai paljon?

- siirtymätilanteissa
- odotustilanteissa
- pukeutumistilanteissa
- jumpan alkulämmittelyssä
- ulkoilussa
- ruokailussa
- käytävä- ja eteistilanteissa
- hakutilanteissa
- pihaleikeissä
- vapaassa leikissä
- legopalikoiden etsimisessä
- leikeissä äänekkäät leikkikaverit tai kaverivalinnat

Pohdittavaa!

Oman ryhmämme meluisimmat tilanteet:

Missä tilanteissa melu ”kuuluu” asiaan eli se sallitaan?

Mihin tilanteisiin haluamme vaikuttaa? Mitä tilanteita haluamme rauhoittaa?

Milloin / missä tilanteissa melua esiintyy vähiten tai vähän?

- lepparissa
- ohjatussa toiminnassa
- pienryhmissä
- aikuisten läsnäollessa
- pyhäkoulussa
- ruokailussa
- käytävätilanteissa
- satuhetkillä
- ”näpértelyissä” (esim. hama-helmet, piirtäminen, värittäminen, tablettyöskentely)

Pohdittavaa!

Oman ryhmämme rauhallisimmat tilanteet:

Mikä näissä tilanteissa on rauhoittava tekijä?

Miten voimme hyödyntää näiden tilanteiden käytänteitä meluisissa tilanteissa?

Mikä lisää melua?

- ryhmän koko
- opittu äänenkäyttö
- meneillään olevan toiminnan tai vapaan leikin äänet
- ympäristön tai tilan koko, esim. jumppasali, ruokasali
- ympäristön materiaalit
- käytettävät materiaalit
- ”pirttipäivät”
- samanlainen toiminta koko ajan
- väsymys
- rutiinien muuttuminen (esim. lapsen pitkä poissaolo)
- epäjohdonmukaiset pelisäännöt aikuisten kesken

Millainen aikuisen toiminta lisää melua?

- jos aikuisena puhut kovaa, ääni nousee toisillakin
- jos aikuinen ei puutu kovaan äänenkäyttöön
- jos aikuinen ”riehuu”
- jos et...
 - suunnittele
 - ennakoi
 - anna selkeitä ohjeita
 - jaa ryhmiin
 - jaa puheenvuoroja
 - ole virkeä
 - ole kunnossa henkisesti ja fyysisesti

Pohdittavaa!

Mihin minulla kasvattajana / meillä tiiminä on syytä kiinnittää huomiota:

Mikä vähentää melua?

- hiljaisuusviittomat
- mielikuvien hyödyntäminen, esim. intiaanipolku käytävällä liikkuesssa tai muissa siirtymätilanteissa
- melu-liikennevalot
- apuvälineiden käyttö (esim. pilli, triangeli, kulkunen, kello, puhekapula, kuvat)
- legolaatikoiden ulkopohjille huopapala vaimentamaan kolinaa
- istuma- ja jonojärjestykset
- viittaaminen
- lasten katseen suunta puhujaan päin
- selkeä struktuuri
- johdonmukaisuus
- siirtymätilanteiden porrastaminen
- lorut ja laulut, jotka päättyvät hiljaisuuteen

Miten aikuinen voi toimia, jotta melu vähenisi?

- aikuinen...
 - kiinnittää huomiota omaan äänenkäyttöön
 - jakaa lapset pienempiin ryhmiin
 - ennakoi ja suunnittelee huolella
- odota hiljaisuutta / vaadi hiljaisuutta ennen kuin kerrot

Pohdittavaa!

Mitä keinoja ryhmässämme jo käytetään?

Mitä muita keinoja voisimme ottaa lisäksi käyttöön?
